

Kanta-Hämeen järjestöneuvottelukunta

1. Miltä luvussa 5 olevat sisällöt painopisteittäin näyttävät teidän roolistanne katsottuna?

Luku 5.3.1.3 Järjestö- ja seurakuntayhteistyö sekä 4. sektori

Kanta-Hämeen järjestöneuvottelukunnan näkökulmasta järjestöyhteistyö on esitetty suhteellisen kattavasti. Dokumentissa sanotaan, että Oma Hämeessä järjestöjä tuetaan ensisijaisesti taloudellisilla järjestöavustuksilla. Järjestöavustusten lisäksi tarpeellisia yhteistyön alueita ovat ainakin:

- Oma Hämeen projektirahoitus määräaikaisiin kehittämishankkeisiin.
- Ulkopuolisen projektirahoituksen hakemisessa tukeminen ja neuvominen.
- Järjestöille suunnatut koulutukset asiakastyön laadun varmistamiseksi, aiheina ainakin toiminnan mitattava vaikuttavuus, varhaisen tuen vahvistaminen sekä asiakkaiden toimintakyvyn, osallisuuden ja hyvinvoinnin edistäminen.
- Erilaiset yhteistyömuodot ja kumppanuudet ja näiden uudet kokeilut.

2. Puuttuuko luvusta 5 jotakin keskeistä sisältöä tai painopisteitä järjestöjen ja seurakuntien näkökulmasta?

Luvussa 5.3.1.1 Yritysyhteistyö Oma Hämeen toimittajat on ryhmitelty yrityskategorioihin yhteistyön syvyyden ja yrityksen tarjoamien tuotteiden tai palveluiden merkittävyyden perusteella viiteen pääkategoriaan: 1) strategisen kumppanuuden kategoria, 2) operatiivisen yhteistyön kategoria, 3) tietojohtamisen, innovaatioiden ja kehittämisen kategoria, 4) erikoistuneiden palveluiden kategoria sekä 5) perustarpeiden kategoria.

Hyvinvointialueilla on lakisääteinen velvollisuus tukea hyvinvointia ja terveyden edistämistä tekevien järjestöjen toimintaedellytyksiä, mutta lainsäädäntö ei kuitenkaan määrittele tuen tarkkoja muotoja, joten hyvinvointialueilla on harkintavaltaa tarkoituksenmukaisten tukikeinojen valinnassa.

Kanta-Hämeen järjestöneuvottelukunta pitää tarkoituksenmukaisena, että myös järjestökentän toiminnan osalta tehdään vastaavatyypinen luokittelu/kategorisointi järjestökentän roolista. Tavoite on selkiinnyttää järjestökentän roolia palveluiden tuottajana.

3. Tuleeko luvun 5 painopisteiden sisältöjä täsmentää tai korostaa joltakin osin?

- o Mitä asioita olisi tärkeää nostaa selvemmin esiin?

Osoptimointi-termi (käytetty luvuissa 5.1.5 Asiakasmaksujen määrittely sekä 5.2.1 Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen) olisi hyvä määrittellä.

Mikäli osoptimoinnilla tarkoitetaan tilannetta, jossa organisaatio hakee säästöjä siirtämällä kustannukset muualle tai muulla tavoin toimii tavalla, joka ei palvele kokonaisuutta tai saattaa jopa heikentää sitä. Asia on syytä avata esimerkiksi luvussa 5.3 Strategisten kumppanuuksien kehittäminen. Strategian tavoitteena on rakentaa vahva ja laaja kumppanuusverkosto – tavoitteen tulee pikemminkin olla toimiva ja vahva kumppanuusverkosto.

Erityisesti heikossa työmarkkina-asemassa olevien osalta on tällä hetkellä realisoitumassa riski, jossa pitkään työttömänä olleet jäävät ilman työllistymistä edistäviä palveluita, työkykykartoituksia yms. toimenpiteitä.

Luvussa 5.1.4 Palvelujen monikanavaisuus ja asiakkaan kohtaaminen tulee tuoda vielä painokkaammin esille viestinnän selkeys ja sen ymmärrettävyys erityisryhmät huomioiden.

Luvussa 5.2.2 Turvallisuus ja kriisinkestävyys tulee nostaa esille järjestöjen rooli viestinnässä. Järjestöt tavoittavat väestöryhmiä, joita valtamedia ei aina tavoita.

4. Miten strategian suunta vaikuttaa järjestöjen ja seurakuntien mahdollisuuksiin tukea asukkaita ja täydentää palveluja hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi?

Kanta-Hämeen järjestöneuvottelukunnan näkökulmasta luvussa 5.3 Strategisten kumppanuuksien kehittäminen esitetyt tavoitteet tarjoavat toteutuessaan järjestöille toimintasuunnat. Käytännössä vasta toiminnan riittävä rahoitus tuo järjestöille toimintamahdollisuudet.

Järjestöillä on paljon annettavaa ja järjestöt ovat osa asiakkaiden/asukkaiden tarvitsemaa tuen polkua täydentämällä hyvinvointialueen palveluita, mutta järjestöt eivät voi toimia yksinomaan vapaaehtoistyön varassa.

5. Missä asiakasryhmissä ja palveluissa järjestöjen ja seurakuntien tuki on mielestänne kriittistä – ja näkykö tämä riittävästi strategiassa?

- Jos ei näy, miten tätä tulisi täydentää?

Kanta-Hämeen järjestöneuvottelukunnan kannalta proaktiivisen eli ennaltaehkäisevän toiminnan tulee näkyä strategiassa enemmän. Toiseksi sosiaalipalveluiden osalta heikossa asemassa olevien palveluita (vammaiset, mielenterveyskuntoutujat, pitkäaikaistyöttömät, maahanmuuttajat, yms.) tulee strategiassa korostaa enemmän.

Termiä työpaja ei mainita strategiassa lainkaan. Strategiaa tulee täydentää työpajatyypisten toimintaympäristöjen kehittämisellä ja toiminnan turvaamisella heikossa työmarkkina-asemassa olevien palveluympäristönä ja toisen asteen ammatillisen koulutuksen vaihtoehtoisena oppimisympäristönä. Työpaja-tyyppiset toimintaympäristöt ovat toimiva ympäristö sosiaalialan, työllisyysneuvonnan sekä oppilaitosten kumppanuuksille.

6. Mitä riskejä tai mahdollisuuksia näette palvelustrategian toimeenpanossa järjestöjen ja seurakuntien näkökulmasta?

- erityisesti asukkaiden hyvinvoinnin, osallisuuden sekä matalan kynnyksen tuen saatavuuden kannalta

Kaikilla kansalaisilla tulee olla yhdenvertainen oikeus vapaaehtoistyöhön. Tällä hetkellä työttömiltä työnhakijoilta käytännössä kielletään vapaaehtoistyön tekeminen. Palvelustrategiaan tulee kirjata tavoitteeksi lainsäädännön ja lakien tulkinnan muuttaminen siten, että vapaaehtoistyö on mahdollista ja riskitöntä myös työttömille työnhakijoille.

Asiakastyössä tulee ottaa huomioon asiakastietojen käsittelyyn liittyvät tietosuoja-asiat.

7. Miten järjestöjen ja seurakuntien roolia voidaan vahvistaa ja selkeyttää tekoälyn ja digipalvelujen kehittämisessä yhteisten asiakkaiden näkökulmasta?

Oma Hämeen tulee järjestää tavoitteellisia tekoälykoulutuksia myös järjestökentälle. Koulutuksilla turvataan tekoälyn vastuullinen ja turvallinen käyttö asiakastyössä ja samalla vähennetään tekoälyn käyttöön liittyviä riskejä.

Lisäksi strategiassa tulee korostaa saavutettavuutta eli kuinka palvelut konkreettisesti toteutetaan niille, joille haja-asutusalueilla olevien palvelujen poistuminen tuottaa erityisen suuria ongelmia (ikäihmiset, vammaiset jne.) niin palveluihin pääsyn kuin digiosaamisen puuttumisenkin vuoksi.

Asiassa tulee ottaa huomioon alueellisen tasa-arvon toteutuminen sekä henkilöstön riittävyys ja kuormitus. Kuinka käytännössä taataan palvelujen riittävyys myös niille, joille sitä ei esim. etä- ja digipalveluin voida käytännössä toteuttaa. Järjestökentällä on keskeinen rooli digipalveluiden jalkauttamisessa.

8. Miten yhteistyötä Oma Hämeen ja järjestöjen sekä seurakuntien välillä tulisi vahvistaa palvelustrategian toteuttamiseksi?

- o Mitkä ovat tärkeimmät yhteistyömuodot tai rakenteet, joita toivotte?

Ks. kysymys 36:

- Järjestöavustukset.
- Oma Hämeen projektirahoitus määräaikaan kehittämissankkeisiin.
- Ulkopuolisen projektirahoituksen hakemisessa tukeminen ja neuvominen.
- Järjestöille suunnatut koulutukset asiakastyön laadun varmistamiseksi, aiheina ainakin toiminnan mitattava vaikuttavuus, varhaisen tuen vahvistaminen sekä asiakkaiden toimintakyvyn, osallisuuden ja hyvinvoinnin edistäminen.
- Erilaiset yhteistyömuodot ja kumppanuudet ja näiden uudet kokeilut.

Riittävällä järjestökentän resurssoinnilla turvataan järjestöjen toiminta palvelustrategian toteuttamisessa.

9. Onko palvelustrategiaan liittyen muuta, mitä haluatte nostaa esiin järjestönne tai seurakuntanne näkökulmasta?

Järjestöille pitää viipymättä palauttaa mahdollisuus 100 % palkkatukeen pitkäaikaistyöttömien palkkaamiseen.

Oma Hämeen pitää olla aktiivinen erilaisten vapaaehtoistyöhön kannustavien varjopalkka- yms. mallien kokeiluissa. Varjopalkalla tarkoitetaan esimerkiksi

vapaaehtoistyössä käytettävän ajan hyvittämistä vapaaehtoistyötä tekevän henkilön tuloverotuksessa. Monilla järjestöillä on jo käytössä vapaaehtoistyön tuntikirjanpito.

Luvussa 5.2 Ennaltaehkäisyssä onnistuminen on syytä tuoda esille järjestökentän rooli onnistuneessa ennaltaehkäisyssä ja edelleen raskaiden ja korjaavien palveluiden tarpeen vähentämisessä.

